

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՂԱՓԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ՔԱՆՈՒՄԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Պարսկաստանի համար տարեշրջանը 5 ֆր. կամ 2 րբլ. ևս. թղթգրմ. և...

Ժ ՏԱՐԻ ԹԻԻ 27

1894 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 19 (Հ. Տ.)

ՁՈՐԵՐԵՐԻ

Կերտարարական ԲՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Խմբագրությունը, եթէ հարկ համարի, համառոտելով և կամ...

Les annonces en français et en arménien, sont reçues aux bureaux de la Rédaction (Allées de Meilhan, 44.)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կոտորածներ ու բրբաքումներ Հայաստանի մէջ եւ մի Ֆրանսացի բոլորակի պատահածը...

ԿՈՏՈՐԱԾՆԵՐ ՈՒ ԹՐԲԱՅՈՒՄՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

ԵՒ ՄԻ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԹՎԱԿՅԻ

ՊԱՏԱՆԱԾԸ

Le XIX Siècle րազրի բոլորակից Կ. պոլսէն հոկտ. 22ին գրած է հետեւեալը...

Լուր հասած է մեզ թէ նորէն քրիստոնեայններն կոտորել են Երզրու մի նահանգին մէջ (1) ուր արդէն...

(1) Կ. պոլսէն մեր ստացած մասնաւոր տեղեկութիւններէ կիմանա՞ք որ Բաղէշի մէջ՝ որ Երզրու մի հին նահանգին կը վերաբերի, Գիւրտեր սոսկալի մի քաղաք...

ՔԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՅԻՆ

(Շար. 26րդ բուհե)

Ներկորդ թերութեամբը — Թանձր ազդեցութեան խաւարովը տեղի է տալիս, ոչ թէ միայն թշնամի կոչուողներին մուտք գործել իւր ընտանեկան ներքին վիճակին մէջ...

Չկայ մի ընտանի ճրագ որ ներս թափանցէ իւր փայլուն ճառագայթները հաւածելու համար այդ խաւարը և ըստպատեալ կամ միեւնոյն է յաղթանակով դուրս մղէ այդ խաւարում գորգուրով բաղդախնդիր ելուզակներին...

սովորութեան կարգ անցած լինելով այդպիսի կոտորածները պարբերապէս կը կատարուին...

Մեր հայրենակիցներէ մին (այսինքն մի Ֆրանսացի) որ Ֆրանսայի հարաւակողմի լրագիրներէ մէկին թղթակիցն է, այդ լուր բաց է բաց և պարզապէս հեռագրեր է իր լրագրի։ Հեռագրական պաշտօնեայն ձեռագիրը կարգացած ժամանակ սարսափահար դող եղնելով քիչ է մնացել որ մարի և անմիջապէս հաղորդել է զայն զբաղմունքին իբրեւ մի յեղափոխական հեռագիր։ Հետեւեալ օր ոստիկանութեան պաշտօնեայն իրեն մօտ կանչելով Ֆրանսացի թղթակիցը, կը յանդիմանէ անոր թէ սուտ լուրեր կը տարածէ։ Հարցաքննութեան միջոցին թիւրք պաշտօնեայն կասէ թէ «Ձեր հեռագրածի նման ցաւալի դէպքեր՝ երեք շաբաթ անցած է արդէն որ պատահած են. բայց անկէ ի վեր չեն կրկնուած այդ դէպքեր»։ Նշանակութեան արժանի...

սուեր են Հայերին, կառավարութեան աչքին առջեւ։

ԽՄԲ. ԱՐՄ.

Նութիւնը, Հայի ապագայ բարեկեանութեան յոյսը ձեր վրայ կրող հայ ներկացուցիչներ. միթէ՞ ձեր կոչումից յետ նահանջելով աւելի միջոց չէ՞ք տալիս մայր Հայաստանի կործանման ու նրա զաւակաց յաւիտեան պառակտման ու կորստեան։

Հայ գիւղացին կատարեալ մեռել է հոգեւորական և մտաւորական տեսակէտով։ Նա դեռ եւս թաւալում է նախապաշարմանց ու անտիապաշտութեանց մէջ։ Այդ երկու մեծ խոչընդոտները աւելի կերպով կաշկանդել են մեր գիւղացուն և բուսական մեծ փառանքը հասցնում նրա տնտեսականին՝ աւելորդ ծախսերի մէջ ձգելով, մինչեւ անգամ նրա կեանքն աւելի չուտ են կարճացնում...։ Նրա գիւղացու մտքի զարգացմանը մեծագույն արգելք են լինում այդ երկուսը, նրա միտքը պահում են հանապազ սեղմուած դրութեան մէջ։ Հայ գիւղացին տգէտ է բառի կատարեալ նշանակութեամբ. նա շատ տեղեր չգիտէ այսօր իւր մայրենի լեզուն. եթէ գիտէ, այն էլ աղաւաղուած խօսում է թրքերէն, քրդերէն և իւր հարեան օտարազգիների բարբառով. իւր մաքի հորիզոնը այնքան սահմանափակ է որ չգիտէ ինչ է կրօնք, ինչ է ազգութիւն, ինչպիսի ազգութեան է պատկանում ինքը, ո՞րն է նրա Հայրենիքը, ինչ պատմական անցեալ են ունեցել նախնիքը, կամ ո՞րպիսի հանգամանքների...

է ոստիկանութեան պաշտօնէին այդ խոստովանութիւն։ Նոյնպէս Ֆրանսացիին աչքին առջեւ դրուած են փոստէն ձեռք անցուած իր թղթակցութիւններ որոնք շատ աննպաստ էին թիւրք կառավարութեան որովհետեւ կատարեալ ճշգրտութեամբ գրուած էին Ֆրանսացի հրապարակագիրը պէտք եղած պատասխանները տուած է անմիջապէս կերպով. բայց շատ հաւանական է որ թիւրք կառավարութիւնն օսմանեան հոգէն անոր արտաքուստիլը պահանջէ։ Անտարակոյս Ֆրանսական դեսպանատունը պիտի մերժէ այդ պահանջ։

Վերոգրեալին միտքը լաւ ըմբռնելու համար, պէտք է գիտնալ որ թիւրքերի մէջ հեռագիրները հասկնալի լեզուով միայն կընդունուին. քաղաքականութեան վերաբերեալ բոլոր հեռագիրները վար կը դրուին եթէ թիւրքերին նպատաւոր չեն։ Եւրոպական լրագիրները թղթակիցները թիւրքի այդ հեռագրական վերահսկողութենէն ազատ մնալու համար, իրենց հեռագիրներ իբրեւ նախապէս կը զրկեն Ֆիլիպէ (Պուլկարիա)...

մէջ է գտնուում ինքը. չէ՞ ուզում դատարարութիւններ անել այս կամ այն խնդրի վրայ, որը մի մեծ մղում պիտի տար իւր մտաւորական կեանքին. նա այս լակոնական կարծի ունի քաղաքացու շարքում։ Հիս մէջ կատարուող պէս պէս պարագայներին վրայ իւր մտածումը. «Ձէ կարելի ընդդէմ կենալ ճակատագրին»։

Հէնց այդ է գլխաւոր պատճառը, որ նա ամենայն անտարբերութեամբ ու անտրտունջ տանում է թշուառութիւնները, ճարակ դառնալով անօրէն Մուսա պէյեին, Մուստաֆայ աղաներին, զաղանաբար իւր լավիւր խանութին։ Ո՞վ է պաշտպան կանգնողը. — ոչ ոք։ Ամեն մարդ իրեն մի ընդհանուր գործի յիշու է կարծում, չի ուզում ինքը գործել, որովհետեւ փափուկ է մեծացել, այլ մի կողմ քաշուած՝ պառտաբանութեան գործելու եղանակին համար զանազան ծրագրերն տալով սրան նրան։ Այդ եղբայր, դու քարոզում ես, նա քարոզում է, ես քարոզում եմ. հապա գործողը ո՞վ է։ Թողնում մեր գիւղացուն եղբայրների ուրիշ բազմակողմանի թերութիւնները որոնք կարող է ընթերցողն ինքնին էլ ըմբռնել, և ես բերում եմ այստեղ միայն Ատրապատականի ներկայ հայ գաւառացու կամ գիւղացու գրութիւնից ինձ ծանօթ մի քանի պատկերներ։

Թո՛ղ ընթերցողն ինձ հետ մտքով ու զեւորուի նախ նահանգին հարաւ — ա-

ուրկէ կը հեռագրուին իրենց սահմանուած տեղեր։

Թիւրքերի մէջ զրկուած ներքին հեռագիրները պէտք է որ ստորագրուած լինին և եթէ գրուածին մէջ մի տեղ մի քիչ անորոշ լինի միտքը, անմիջապէս ոստիկանութեան դռնէն կը կանչուի հեռագիր զրկողը և եթէ օսմանեան հպատակ է, խիստ հարցաքննութեան կենթարկուի և մինչեւ անգամ բանտը կը նետուի եթէ հարկ համարուի։ Անտարակոյս իրենց նըպատակն է առջեւն առնել այն բաղմաթիւ դաւադրութիւնների, որոնք կ'պօղիս ամեն օր կը կազմուին... դադարի ոստիկանութեան երեւակայութեանը մէջ։

Հեռագրի (թէյէֆօն) գործածութիւնը կ'պօղիս մէջ խառն արգելուած է որովհետեւ դաւադրութիւն կազմողներին կրնայ դիւրութիւններ տալ. տեղական փոստը քանի տարիներէ ի վեր արդէն վերացուած է, դարձեալ միեւնոյն պատճառով։ Ասոնց մէջ կրնաք հետեւցունել թէ կ'պօղիս պէս մի ընդարձակ քաղաքի մէջ հաղորդակցութիւնների ինչքան դիւրութիւններ տրուած են...

Ինչեւեան կողմում գտնուող Միանդուպ գիւղաքաղաքը, Այս աւանը պարունակում է իւր մէջ 1400 ընտանիք — ծովա, որոնցից 20 Հայ, 80 Հրէայ, իսկ մնացեալը մի քանի ուրոյն ծագման վերաբերող պարսիկ ցեղեր են։ Տեղացի ծերերը վկայում են այստեղ 40 50 տարի առաջ 200 տուն Հայ լինելուն և չքութեան ցաւալի արկածները պատմում են խիստ քստմնելի պատմութիւններով, թէ ինչպէս շատ անգամ երբ պարսիկ սրիկայները լուծ էին թէ այս ինչ Հայու մօտ բաւական հարստութիւն կայ, իսկոյն բացայայտ կերպով, թէ կողք ցեղեկ լինէր կամ գիւղեր, պատգամ էին ուղարկում թէ այս ինչ շափ մեզ փող առաքել, եթէ ոչ հէնց այս գիւղեր ամբողջ ընտանիքիդ և քո կեանքը կորսուած կը լինի։ Հայը ըստ պատմութեան, կամ պէտք է ուղարկէր կամ կսկծալի սրտով պիտի սպասէր այդ գիւղերուց գալիք անդառնալի փառաքին։ Քանդուել էր այն Հայի տունը, որ աչկարայ լինէր թէ մի քանի թուական կանխիկ դրամ ունի։ Նոյն և սրիկայները հէնց այժմ ի գործ են դնում այդ բարբարոսութիւնները, թէ եւ հիմա ծածուկ կերպով այսինքն գիւղերով ծակում են պատը, երբ ժամանակը արդէն պատեհ է, և խեղձի ունեցած չունեցածը կողոպտում տանում են։

(Շարունակելի)

Ա.Լ.Մ.Ս.

Անցած տարի այդ հոր հեծելա-

«Ահա կընայինք մեր շուրջ, ու իշ-
խաժնի շինութիւններ աւերակ դար-
հեր են. այդ աւերակներ սկսեք ենք
ինել, ի՛նչ ընենք. գանձարանէն կը-
ծախսենք կըղինենք և հետզհետէ ա-
մեն բան կըգայ կուղղուի. Աստուած
պահէ ժողովուրդը. այս հեշտ է, կը-
նայ բան մը, որ հեշտ չէ, վրանքի աւե-

— Պարբերդի Ամբրիկեան քօլէճի
որ երբեմն «Սրմէնիա քօլէճ» և յետոյ
«Եփրատ քօլէճ» կը կոչուէր, հիմնա-
դիր-վերատեսուչը ՄՐ. Հոյլըր հիւան-

ի՞նչ կարժէ ուրեմն թիւրքին
տուած անցաթուղթը երբ թիւր-
քիաի մէջ զօրութիւն չունի, թէեւ
ճակատը օսմ. կայսերական թուղթ
է ներքեւը հիւպատոսական կնիք կայ:

Վերջապէս Մեծ Եպարքոսը ըս-
տիպունցաւ զիմել Սուլթանին և հօկտ.
2/14ին կայսերական մի նոր իրատէով
ես առնուեցաւ առաջին որոշումը և
թոյլատրուեցաւ վառօդ գնել յիշեալ
երկու ֆրանսական ընկերութիւննե-
րին :

երեւած են թիւերքիաի մէջ : Ինչպէս որ Ֆրանսաի մէջ ոստիկանութիւնը կրնայ խուզարկել թիւերք և այլ հպատակների տունները և խանութները, Բ. Դուռը կը պահանջէ որ թիւերք ոստիկանութիւնն ալ փոխադարձապէս իրաւունք ունենայ թիւերքիաի մէջ Ֆրանսացի վաճառականներէ խանութները և գրասենեակները խուզարկելու, ինչպէս նաեւ ֆրանսական գրօջակ կրող վաճառականական նաւերն այցելու, առանց ֆրանսական հիւպատոսի միջամտութեանը : Բայց Ֆրանսաի մէջ ոստիկանութիւնը ազգայնական խտրութիւններով և կամ անիրաւաբար չկրնար խուզարկել անհատներէ խանութները, անոնց զուրտեղ նեղութիւններ տալու և կաշառստանալու նպատակով, մինչդեռ թիւերքիաի մէջ ոստիկանութեան այդ կերպ վարուիլը ընդունուած մի գրութիւն է արդէն : Հետեւապէս ֆրանսական և թրքական ոստիկանութիւններն իրար համեմատելը միշտ սխալ գրութիւն կը լինի զոր Բ. Դուռը կուզէ մտցունել առեւտրական գաշնագրին մէջ փոխադարձութեան սկզբունքի անունով իսկ ֆրանսական հիւպատոսութեանը կը մերժէ բնականապէս, մանաւանդ որ քարիդիւլասիօններով իր ստացած հին առանձնաշնորհումներէն հրաժարած պիտի լինի եթէ ընդունի :

Այս միջոցին, Կապուխի փրանսական
ընդհ. հիւպատոս Պր. Կազէյ Է Էռամ-
սեայ արձակուրդով Ֆրանսա եկած
լինելով արդէն, ի հարկէ հարկ եղած
տեղեկութիւնները Է բացատրութիւն-
ները ինք ալ կը հաղորդէ արտաքին
դործերի նախարար Պր. Հանօթօյին:

Պարսկաստանի անգլիական դեսպան Սըր Մօրթիմըր Տիւրանտ իր կնոջ հետ միասին հոկտ. 9/21ին հասած է Կ.պօլիս ուր մի քանի օր անգլիական դեսպանատան հիւր մնալէ յետոյ պիտի մեկնի դէպի Պարսկաստան : Սըր Մօրթիմըր ասկէ առաջ Ռֆղանիստան ղրկուած է իր կառավար-

— Թէնպէքի ընկերութիւնը իմացուցեր է պարսիկ կառավարութեան թէ իրեն հետ կնքուած պայմանաւժամը լրացած լինելով, ա'լ չպիտի վճարէ տարեկան որոշեալ գումարը :

— Չարի հիւանդութեան մասին
լիվաւտիաէն եկած վերջին լուրերը
յուսատու են : Մահի վտանգը մի քիչ
հեռացած կը համարուի. սրտին վի-
ճակը բարեփոխուած է. ոտքին ու-
ռայքը միեւնոյն վիճակի մէջ է, չէ
տալոյժ : Օգերը այս միջոցին լաւ
կերթան լիվաւտիաի մէջ. 20 աստի-
ճան տաքութիւն կանէ, այնպէս որ
հիւանդին պարկած սենեկի պատու-
հանները կրնան բաց մնալ : Բժիշկ-
ները կը յուսան որ մինչեւ օդը սկսի

— Ֆրանսական «Մէսաժըրի» ըն-
կերութեան «Սէնէկալ» շոգենաւին՝ որ
Մարսէլէն դէպի Սիւրիաի ծովեզեր-
քը կերթար, երկրորդ կարգի ճանա-
պարհորդներին մէջ երկու յամաս-
խոսներ կը գտնուէին ուրոնք Ան-
լէսի ցուցահանդէսէն կը վերադառ-
նային, ուր իրենց երեւակայածին հա-
րառակ, յահելու տեղ մեծ կորուստ

ունեցեալ էին : Այս Դամասկոսցիներէ մին ճանապարհին ինք զինք ծովը նետեց : Նաւապետն անմիջապէս երկու նաւակ ծովն իջեցուց . բայց երբ 3 ժամ խուզարկութիւններն անօգուտ եղան, «Սէնէկալ» իր ճանբան շարունակեց գէպի Ալեքսանդրիա :

ՄԱՍՈՒ ԳԻՐՔԵՐ

Հետեւեալ գիրքերը կարելի է բառանալ Արմէնիաի խմբագրատունէն իրենց առջեւ նշանակուած գիներով որոնց մէջ հաշուուած է և շրկելու փոստի ծախքը :

Արժէք կանխիկ չվճարուած գիրք չըկուիր :

Բ. Յ. Վարդուհեանց. ԴԱՅԼԱՅԼԻԿ ԴՐՈՒԱԳ Ա. (Հեղինակին յատուկ ոճն եղող ճարտար բանահիւսութեամբ և գրաբար լեզուով գրուած ոտանաւորներ են Աստուծոյ արարչագործութեան հրաշալիքներն պատմող) : Գինն է 75 սանթիմ :

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԺԳ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ՄԻ ՊՈՒԼԿԱՐ ՀԱՅՐԵՆԱՍՏԷՐ (ԶԱԲԱՐԻԱ ՍԹՈՅԱՆՈՎ)

ՏՐԱՆՍԵՔՏԵ ԲԱՐԳՄԱՆԵՑ
ՄԱՐՏԻՑ ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆ

1894

Պուրկարի առկաթեան հեռաներէ մէկին, Չաքարիա Սթոյա-նովի, որ իր ընդունակութեան և հայրենասիրական ոգեւորութեան շնորհով յաշտեցաւ մի լեռնաբնակ գիւղացի հովուի պարզ վիճակէն հետզհետէ արհեստաւոր, վարժապետ, յետագային ժողովին նախագահ դառնալ, խիստ հետաքրքրաշարժ կենսագրութիւնն է, ուր ուշագրութեան արժանի տեղեկութիւններ կան նաեւ Պուրկարիան թիւրքի լուծէն ազատելու աշխատող պուրկար հայրենասէր յիզափոխականների գործունէութեանը մասին : Սկիզբը գրուած է նաեւ հեղինակին, Բրոֆէսէօր Լուի Լըփէի, և թարգմանչին միջեւ եղած թղթակցութիւնը այս գրքի հայերէն թարգմանութեանն առթով :

Հեղինակը շատ իրաւամբ կը գրէ իր յառաջանի վերջ թէ «Չարմանք պիտի պատճառէ ինձ նթէ ընթերցողները հետաքրքրութիւնը չարժի պետական մարդ դարձած մի գիւղացու այս վաւերական պատմութեան վրայ» :

Գինն է փոստի ծախքով մէկտեղ 1 ֆրանկ և 40 սանթիմ :

Տարածելու համար մեծ քանակութեամբ առնողներին 25 % զեղչ կը ցուցնին :

(Պարսկաստանի Հայերէն համար 1 ֆրանկ է) :

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՈՒՆ ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԻՐԱՄԵՆՅ (1794-1894) ՅՈՒՅԵԼԻՆԻ ՊԱՏԿԵՐԸ

Այս պատկերն որ «Հանդէս Ամսօրեայ»ի խմբագրութիւնը հրատարակած է ներկայ 1894 թուականի Հայ ազգին մէջ լրագրի սկզբնաւորութեան դարադարձը լինելուն առթով, մեծ միաձայն գիրքով է լուսատիպ (phototypique), որի մեծութիւնն է 50 × 35 սանտիմետր, տպուած 70 × 45 սանտիմետր քարտոնի (carton) վրայ այլ և այլ բնագրով : Մէջ տեղը գրուած է հայ լրագրութեան հիմնադրին՝ Տ. Յարութիւն Գէնյ. Շմառնեանի պատկերը, և բոլորովին 1894ին հայերէն լեզուով հրատարակուող բոլոր լրագրիները իրենց խմբագրապետներու պատկերներով :

Գինն է 1 ռբ. 50 կպկ. կամ 4 ֆրանկ, ճանապարհածախսով միասին : Պարսկաստանի հատար 1 ռբ. ոսկն. կամ 2 ֆր. և 50 սանթիմ :

Սոյն առթիւ կը յայտնենք որ լոյս տեսած է նաեւ

Գալիկքարեան Հ. Գ., Պատմութիւն հայ լրագրութեան ի սկզբանէ մինչեւ մեր ժամանակը : Հտր. Ա. 1794-1860. մէկ լուսատիպ պատկերով : Վիէննա Միթլարեան տպարան 1893 : Գին՝ ճանապարհածախսով՝ ռբ. 1 կամ 2 ֆր. և 50 սանթիմ :

Վերագրեալ պատկերն ու գիրքը ստանալու համար, գրմել Վիէննա Միթլարեան Պատմութեան Միաբանութեան որ հրատարակած է զանոնք :

Կարելի է նաեւ ստանալ զանոնք, գրմելով Արմէնիաի խմբագրութեան :

ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԵՆԱՍՏԷՐԱԿԱՆ

ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Ա. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԶԱՏՈՒԹԵԱՆ

Բ. Տպագրութիւն

«Հայոց Հայրենասիրական Միութեան» հրատարակած այս վարդապետարանի մէջ համառօտ կերպով բացատրուած է թէ իւրաքանչիւր հայրենասէր Հայ ինչ փափաքներ պէտք է ունենայ և ինչ պարտքեր ունի կատարելու :

Կը խնդրուի ամեն հայրենասէր Հայ յերէ իրենց շրջանի մէջ տարածել այս տետրակ : Մէկ անգամէն 50 օրինակ ծախու առնողին կը պրկուի 5 ֆրանկով Հատին գինն է 15 սանթիմ (Պարսկաստանի Հայերէն համար 10 սանթիմ) :

Ինչպէս ամեն լրագրիներ, Արմէնիան ալ կընդունի ծանուցումներ հրատարակելու համար . անոնք որ պէտք կունենան Արմէնիաի միջոցով մէկի գրմում առնել կամ մի բան յայտարարել, պատրաստ

ենք ընդունել իրենց ծանուցումները ըստ լրագրական սովորութեան : Ծանուցումները գրելու եղանակուած են Արմէնիաի ճակատը, տառին վրայ հաշուելով . 1 երկաթագրի (գլխագիր) համար 2 սանթիմ և 1 բոլորգրի համար 1 սանթիմ : 3 անգամ դրուելիք ծանուցումի գինին վրայ %ին 10 զեղչ կը լինի . 10 և աւելի անգամներ դրուելիք ծանուցումի գին վրայ 0/0ի 30 զեղչ : Սակարկութիւն չընդունուիր :

Նշանակք Հայաստանեայց Մայր Հայաստանի պատկերը՝ Հայոց 4 թագաւորութիւնների նշանակներովը մէկտեղ փայլուն թղթի վրայ և կանաչ կապոյտ և դեղին գոյներով ներկուած : 1 ֆրանկ :

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐԸ

Տաճկական բռնութեան նահատակ եղող խորէն Նարայէյ-Լուսինեան Սըրբազանի պատկերը ընտիր թղթի վրայ տպուած կը ծախուի Արմէնիաի խմբագրատունը : Գինն է 65 սանթիմ, փոստի ծախքը խմբագրատունէն վճարուելով :

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆ

Մ. Փորթուգալեանի հրատարակած գիրքերին վրայ մասնաւոր զեղչ կը լինի Պարսկաստանի Հայերէն համար որոնց կը զրկուի փակագծի մէջ նշանակուած գիներով :

Ա. ՀԱՅ ԳԻՒՅԱԶՆՈՒՂԻ ՄԸ (Սպառած) :

Բ. ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՅԻ

Գ. ՍԱՂՄԱՍ ԻՐԱՍԵԼԻ

Դ. ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՑ ԵՒ ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՊՈՒԼԿԱՐ ԱՊՏԱՐԱՊԵՏՈՑ (Սպառած)

Ե. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՇՈՒԱԼՆԵՐԸ.—(Հայաստանցիների պանդխտութեան տխուր հետեւանքների մէկ փոքրիկ պատկերը կը ներկայացունէ վիպական կերպով) : Գին (90 սանթիմ) 1 ֆրանկ 20 սանթիմ :

Զ. ԳԱՄԱՌ ԳԱԹԻՊԱՆ — ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ յետ այլուրեւն աւարտելուն (Մեծանուն հայ բանաստեղծին վերջերս գրած ազատաշունչ ընտիր ոտանաւորներէն 3ը՝ առանձին տետրակով հրատարակուած են) : 50 հատը 2 ֆր. և 50 սանթիմ, հատը (5 սանթիմ) 40 սանթիմ :

Է. ԼԻՆԶԻ ՕՐԵՆԻՔԸ ՏԱԶԿԱՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ. (Սպառած)

Ը. ԹԻՐԻՔԻԱԻ ՀԱՅՆԵՐ ԵՒ ԻՐԵՆՑ ԳԻԱՅԻՆԵՐ (Թիւրքիայի Հայերէն և իրենց գրացի ազգերի վրայ վիճակագրական և ցեղաբանական ամփոփ և հետաքրքրաշարժ տեղեկութիւններ կը պարունակէ : Թիւրքահայաստանի մէջ բռնակող այլ և այլ ազգերէ լեռնային թուրք բաղդատական մէկ ցուցակ ալ կցուած է տետրակին վերջը) : Գին 50 սանթիմ (35 սանթիմ) :

Թ. «ԱՐՄԵՆԻԱ»Ի ՅՈՒՇԱՐԱՐ (Արմէնիայի Ա տարեշրջանի թիւերը այժմ բոլորովին ապագած և միեւնոյն ժամանակ շատերի հետաքրքրութեան առարկայ

դարձած լինելով, այդ շրջանի մէջ Մ. Փորթուգալեանի գրած առաջնորդող յոգուածներէն գէթ 30ի չափ ամփոփուած են Յուդարարի մէջ որ ութածալ գիրքով 124 երեսներէ կը բաղկանայ) : (1 ֆրանկ) : 1 ֆր. 40 սանթիմ

Ժ. ՎԻԷԺ (Պուրկարի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Պուրկարեան ինչպիսի միջոցների դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար) : (15 սանթիմ) 20 սանթիմ :

ԺԱ. ՓՈՄԱՍ ԲՈՅԱՐԻՍ (Յուդաստանի մէջ Թիւրքերի արած բարբարոսութիւններէն մի փոքրիկ պատկեր կը ներկայացունէ և ցոյց կուտայ թէ Յոյներն ինչպիսի միջոցների դիմած են իրենց վրէժ լուծելու համար) : (0,15 սանթիմ) 20 սանթիմ :

ԺԲ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ

ՆՄՈՅՇՆԵՐ

Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆԻ
ԳՐԱՎՈՐ ՈՏՈՆԱԻՐՆԵՐԷՆ

Մ. Փորթուգալեանի գրած հայրենասիրական ոտանաւորներէ մի քանին ամփոփուած են այս տետրակի մէջ իւրեւ նմոյներ զանազան քաղաքների մէջ և զանազան տպաւորութիւնները տակիւրերբեմն գրած ոտանաւորներին որոնք ժամանակին հրատարակուած չի լինելով կորսուած են այժմ : Այն մի քանի ոտանաւորներ որոնք իրեն նմոյն ամփոփուած են այս տետրակի մէջ, ցիր և ցան կը գտնուին Կ. Պօլիս տըպագրուած ազգային երգարաններին մէջ՝ որոց վերստին տպագրութիւնն վաղուց արդէն արգիւտուած է, և Ասիա և Արմէնիա լրագրիներին մէջ : Նոյններէ մէջ փոքրիկ տեղեկութիւններ տըրւած են նաեւ թէ այդ ոտանաւորներ ինչ տպաւորութիւնների տակ ներշնչուելով գրուած են : Գին (10 սանթիմ) 15 սանթիմ :

ԻՄ ՀԱՅՐԱՍՊԱՆ ԸՆԿԵՐԸ

(Կ. ՊՈԼՍՈՑ ՀԱՅՈՑ ԿԵՆՏԷՆ ԱՆՆՈՒԱՄ ՄԻ ԻՐԱԿԱՆ ՎԷՊ)

ԳՐԵՑ ԱՊԼԱՐԱՐԻՊ

Այս հետաքրքրաշարժ գրուած կը ներկայացունէ ընտանեկան տխուր պատկերներէ մին ուր կը տեսնուի թէ անբարոյական մի հայր իւր ապականուած վարքաբարքով որչափ չարիքների պատճառ դարձած է և վերջ ի վերջոյ ինք ալ իւր որդու ձեռքով սպաննուած և անհետացած է աշխարհէ : Գին 1 ֆրանկ, (75 սանթիմ) :

ՏՆՕՐԷՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ

Մ. ՓՈՐՓՈՒԳԱԼԵԱՆ

Le Gérant : François CARRIÈRE
ՄԱՐՍԵՅԼ
Հայերէն տպարան Մ. Փորթուգալեանի
Marseille. — Imprimerie et Papeterie du Midi,
Allées de Meilhan, 44.